

[Udenrigsministeren.]

tænke sig adskillige situationer opstå, hvor en mulighed byder sig for Danmark for at kunne afslutte sine forhandlinger på et tidligere tidspunkt, end Storbritannien gør det. Man kan måske også tænke sig, at den situation kunne opstå, at Danmark kunne komme ind i fællesmarkedet et stykke tid før Storbritannien; det må man jo så til sin tid tage stilling til her i det høje folketing.

En ting er i hvert fald helt klar: efter regeringens opfattelse må forudsætningen for, at Danmark tilslutter sig fællesmarkedet, være, at den politiske beslutning om det britiske medlemskab er truffet. Uden dette ville det betyde en total ændring af vor markedspolitik, en ændring, som jeg gerne vil understrege ikke kan tiltrædes af regeringen. Men som sagt, ingen kan vide, hvorledes forhandlingsforløbet og sonderingsforløbet kommer til at blive. Det, vi ønsker, er at sikre os, at vi ved at få så tidlige sonderinger og så tidlige forhandlinger som muligt, kommer med, senest samtidig med at Storbritannien gør det.

Hr. Per Federspiel og andre ordførere var inde på, at med det standpunkt, som blev taget på Bergenmødet, var brobygningstanken endeligt afivet; EFTA var opgivet som et forhandlingsorgan. Det tror jeg ikke man skal regne med. Det tror jeg ville være en fejlslutning. Jeg vil sige det på den måde: ingen giver os garanti for, at de sonderinger og forhåbentlig forhandlinger, vi skal føre med fællesmarkedet fra de landes side, som er villige til det, fører til et resultat. Vi har ingen garanti for, at de ender positivt, ingen kan heller garantere os, at det ikke på et vist tidspunkt i sonderingsforløbet viser sig, at man fra fællesmarkedets side kunne ønske sig at føre forhandlingerne på et andet grundlag end optagelse straks som fuldt medlem. Derfor er, om jeg så må sige, brobygningstanken ikke afgået ved døden, men den er holdt som en reserve, som en anden udvej, hvis det skulle vise sig, at vejen frem ad den, skal vi sige direkte vej bliver for trang og måske endda kunne stimuleres med brobygningstanken.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at det f. eks. for britiske regeringsmedlemmer ikke har været nogen fremmed tankegang, at man

skulle føre de britiske forhandlinger under paraply af EFTA-forhandlinger, og det ville i så fald sige under paraply af videreførelse af brobygningstanken. Om det er muligt eller realisabelt, hører til de problemer, som den britiske regering og som vi må søge klarhed over i de sonderinger, vi skal foretage. Jeg vil tro, det i dette tilfælde må være den britiske regering, der skal søge klarhed over det; vi er fra dansk side interesseret i, at den direkte vej til medlemskabet følges så hurtigt som muligt. Men jeg tror altså ikke, man skal drage for håndfaste slutninger, sådan som hr. Per Federspiel og hr. Guldberg gjorde det.

Hr. Per Federspiel og ligeledes hr. Anders Andersen talte derefter om de politisk-økonomiske midler, man i England har grebet til for at stimulere den britiske eksport og dermed rette den britiske betalingsbalance op. Jeg skal i den forbindelse gerne understrege, at vi i den danske regering — det har vi givet udtryk for ved adskillige lejligheder — med tilfredshed hilser, at ekstratolden bliver ophævet med udgangen af november måned; vi har hele tiden næret tillid til, at den britiske regering ville fastholde, hvad den har sagt den ville: at ekstratolden var midlertidig. Vi ved også, at Storbritannien står i alvorlige økonomiske vanskeligheder, at den bedring i Storbritanniens betalingsbalance, der var i gang henimod slutningen af sidste år, desværre ikke er fortsat i det nye år, og at der ikke i den forløbne del af 1966 er sket en sådan forbedring af betalingsbalancen, som vi utvivlsomt alle sammen ville være enige i var ønskelig. Men det er givet, at på samme måde, som vi i EFTA — i drøftelserne af den britiske regerings økonomiske vanskeligheder, som foregår i en særlig komité i EFTA — har haft opmærksomheden henvendt på de eksportrestitutions, som man gennemførte sammen med ekstratolden, på samme måde vil problemet om lønskatten blive taget op til drøftelse i denne forbindelse.

Hr. Per Federspiel udtalte videre, at industrien trues af stagnation i eksporten til fællesmarkedet, og stagnation er alvorlig for et dynamisk samfund, altså et dynamisk samfund som det danske; industrien risikerer at komme i samme situation som landbruget. Jeg erkender, at det danske sam-